

Ambtelijke reactie gemeente Winterswijk op de consultatie

Wet afschaffing abonnementstarief Wmo 2015

1. Nieuw is de mogelijkheid om de eigen bijdrage te pauzeren. Hoe moeten de gemeenten deze pauze regeling uitvoeren? Er wordt aangegeven dat dit moet middels gebruik van stop/start bericht richting het CAK. Hiervoor komt geen aparte code in het berichtenverkeer. Echter, of iemand voldoet aan de periode van 1 kalendermaand weet je vaak pas achteraf! Hoe kunnen gemeenten het recht hierop (vooraf) controleren? Kun je met terugwerkende kracht een stopbericht en startbericht sturen? En is dit wenselijk? En is de impact voor de uitvoering onderzocht?
2. En moet over deze toepassing van de pauze mogelijkheid dan ook een brief/beschikking verstuurd worden naar de client (immers, tijdelijke stop zorg)? En kan een client in bezwaar als de pauze wordt afgewezen?
3. En hoe bereken je de pauze als er in die week nog wel hulp wordt verleend. Bijvoorbeeld op 31 januari is nog hulp verleend (week 5) en op 1 maart komt de hulp weer (week 9). Feitelijk is de hulp maar 3 weken niet geweest, maar voldoet wel aan de regel van 1 kalendermaand (februari). Is een pauze dan wel opportuun? Deze regeling is een enorme administratieve last voor gemeenten, vooral in de slecht bezette zomerperiode. Graag zien wij deze pauze regeling beter en concreter uitgewerkt, inclusief concrete antwoorden op alle mitsen en maren.
4. Daarnaast vernemen wij graag hoe gemeenten worden gecompenseerd voor de extra uitvoeringslasten voor de uitvoering van de pauzeregeling.
5. Het voornemen is om de eigen bijdrage te maximeren op circa € 275. (maximum eigen bijdrage). Er wordt aangegeven dat dit bedrag bij benadering gelijk is aan de maandelijkse kosten voor gemeenten van twee uur huishoudelijke hulp per week. Dit bedrag wijkt echter behoorlijk af van de daadwerkelijke door de gemeente gemaakte maandelijkse kosten voor 2 uur huishoudelijke hulp per week. Zeker in 2026. Een verschil dat indexering niet op kan lossen. Wij verzoeken dan ook de berekening opnieuw uit te voeren en de daadwerkelijke kosten beter te benaderen. Het reële uurtarief kunt u bijvoorbeeld opvragen bij HHM, die veel tariefberekeningen voor gemeenten uitvoert. En kunt u uw berekening vervolgens, in detail, openbaar delen?
6. Eerder werd aangegeven dat voor het berekenen van de maximale eigen bijdrage is gekozen voor een bepaalde systematiek, namelijk: de kosten voor 4 weken huishoudelijke hulp voor 2 uur per week tegen een uurtarief van € 34,38. Los van de hoogte van de uitkomst, zouden m.i. de gebruikte parameters in die systematiek wel moeten kloppen. En eigenlijk kloppen geen van de 3 parameters, namelijk:
 - a. De eigen bijdrage gaat per maand en niet per 4 weken (hierdoor loop je 4 weken per jaar mis). Je zou dus uit moeten gaan van de kosten per maand en niet per 4 weken. Later werd wel aangegeven dat is uitgegaan van 4,33 weken, maar dat is in de hoogte van de maximale eigen bijdrage niet terug te zien. Tenzij het gehanteerde uurtarief nóg lager is?
 - b. Het gekozen uurtarief van € 34,38 (of lager?) is absoluut onrealistisch! Op basis van de AMvB voor het berekenen van een reële kostprijs (die ook u aanhaalt), stijgt het uurtarief voor huishoudelijke hulp in de loop van 2024 mogelijk al boven de € 40,- per uur! In 2026 zal dit alleen nog maar meer gestegen zijn. Dat betekent dat het door jullie gekozen uurtarief ca. 30% (!) lager ligt dan de werkelijke kostprijs! De vraag is dan ook hoe gezorgd wordt dat dit aansluit en ook aan blijft sluiten bij de

realiteit? Als je nu al 30% te laag start zul je dat met indexering nooit meer goed maken. Het is immers niet aannemelijk dat u met 30% zal indexeren?!

- c. Als basis is een gemiddelde gebruik van 2 uur per week genomen. M.i. is niet onderzocht of dit ook aansluit bij realiteit. Het werkelijke gemiddelde gebruik ligt over het algemeen (veel) hoger dan 2 uur per week. Gefundeerde onderbouwing of onderzoek van deze 2 uur ontbreekt. Waarom dan toch 2 uur als uitgangspunt genomen, en niet bijvoorbeeld 2,5 uur?
7. Doorvaststelling van een relatief (te) lage maximale eigen bijdrage, zal de hulp via de gemeente nog altijd veel goedkoper blijven dan zelf een hulp inhuren. De ommekeer van de aanzuigende werking zal niet gerealiseerd worden! En dat was toch het doel?
8. Steeds meer gemeenten richten zich op re-ablement en/of herstelgerichte ondersteuning (beweeginterventies) als maatwerkvoorziening in de Wmo. Dat betekent dat er daardoor geregeld maar een kleine (aanvullende) indicatie voor huishoudelijke hulp, bijvoorbeeld voor enkel een aantal zware taken, wordt afgegeven. U begrijpt dat een eigen bijdrage die hoger ligt dan de kosten voor die kleine indicatie, niet echt motiverend werkt voor inwoners om mee te werken aan deze, zeer wenselijke(!) transformatie. Het voorstel is daarom om het voor de gemeenten mogelijk te maken om een afwijkende, lagere, maximale eigen bijdrage per maand in te stellen richting het CAK. Op cliëntniveau. Net zoals bij hulpmiddelen de kostprijs als maximum doorgegeven kan worden.
9. Deze eigen bijdrage systematiek lijkt sowieso niet voorbereid op transformatie van de Wmo, waarbij veel meer ingezet wordt op re-ablement. U gaat immers enkel uit van hulpmiddelen, begeleiding of huishoudelijke hulp, waarbij u aanneemt dat huishoudelijke hulp de goedkoopste is. Echter, kosten voor dergelijke -doorlopende- (beweeg) interventies zijn lager dan de kosten voor huishoudelijke hulp. De te hoge eigen bijdrage is dan niet alleen onwenselijk, maar ook onwettig. Ook hiervoor is het noodzakelijk dat de maximale eigen bijdrage naar beneden kan worden bijgesteld. Voor het geval u de suggestie wilt doen deze interventies dan maar in te stellen als algemene voorziening, moet ik aangeven dat deze niet voldoen aan de definitie van een algemene voorziening. Het is immers niet vrij toegankelijk zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers. Sterker nog, er wordt juist heel specifiek een gedegen onderzoek wat de fysieke (on)mogelijkheden en behoeften zijn en daarop wordt in de interventie aangesloten (maatwerk). En helemaal vrijstellen van de eigen bijdrage, druist in tegen het gedachtegoed van de Wmo waarin je, naar vermogen, de eigen mogelijkheden benut.
10. Het plan is dat vanaf 2026 de eigen bijdrage voor algemene voorziening met duurzame zorgrelatie weer via gemeente zelf opgelegd moeten worden, niet via CAK zal lopen. Waarom is deze keuze gemaakt? Kunt u daar antwoord op geven?
11. Diverse uitspraken hebben aangegeven dat gemeenten zelf geen inkomensonderzoek mogen doen? Bovendien is dat voor gemeenten veel arbeidsintensiever, aangezien gemeenten geen inzage hebben in de belastinggegevens van de inwoners. Hoe controleer je de opgegeven gegevens over het inkomen en/of het vermogen? En hoe bereken je dat als gemeenten bij gezinnen die een zelfstandig bedrijf hebben of ZZP'r zijn? Dit is een zeer ingewikkelde exercitie. En bij welk inkomen past dan welke eigen bijdrage? En hoe reken je (inkomsten uit) het vermogen mee? Wordt daar een staffel voor bepaald?
12. Daarnaast, hoe voorkom je cumulatie bij samenloop met een algemene voorziening? Op welke wijze moet een gemeente dit bewaken en wat betekent dit alles voor de uitvoering(slasten) van een gemeente. Is de uitvoering via het CAK handhaven daar niet een veel betere en makkelijkere en consequentere keuze?
13. Waarom geen eigen bijdrage meer voor woningaanpassingen tbv kinderen? Graag onderbouwing hiervan! Dit is juist ingevoerd om de vraag te temperen en het gesprek over verhuizen naar een geschikte woning beter te kunnen voeren. Een woningaanpassing tbv kinderen is vaak een kostbare aangelegenheid en zonder eigen bijdrage kunnen ouders ook

- het onderste uit de kan halen. Wederom een maatregel met een aanzuigende werking!! En dat terwijl gemeenten vooral het verhuizen naar geschikt willen stimuleren en faciliteren.
14. Tot 120% sociaal minimum blijft de eigen bijdrage zo hoog als het abonnementstarief. Daarboven stijgt het met een percentage 10% van het meerdere. (Wat lager is dan dat vroeger was) Echter, de eigen bijdrage is gemaximeerd op een (veel te laag) bedrag van €275,00. Ook voor de hoge inkomens. Dus vanaf een inkomen van tussen de 50.000 en 70.000 gaat de hoogte van de eigen bijdrage niet meer omhoog. En betaal je voor 1 voorziening al € 275,- dan is daarna alles gratis, ook als je verzamelinkomen bijvoorbeeld een ton is. Wat ons betreft is dit onwenselijk en beperkt dit het gewenste effect van de herinvoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage. Juist bij de hogere inkomens.
 15. VWS heeft aangegeven dat gemeenten waarschijnlijk alle cliënten een nieuwe beschikking moeten sturen over de wijziging van de eigen bijdrage. Hoe worden gemeenten gecompenseerd voor deze enorme klus? En een nieuwe beschikking betekent ook dat cliënten in bezwaar en beroep kunnen en ook zullen gaan. Hoe is de juridische houdbaarheid van de beschikking over de nieuwe eigen bijdrage? In de stukken wordt namelijk al genoemd dat de juridische houdbaarheid van deze invoering, bij lopende indicaties, nog onzeker is. Op welke wijze worden gemeenten ondersteund bij de behandeling van deze bezwaar- en beroepsschriften? En op welke wijze worden gemeenten ook voor deze extra administratieve lasten weer gecompenseerd?

Al met al constateren we dat er wel veel oog is geweest voor het beperken van de uitvoeringslasten bij het CAK, maar veel te weinig wat dit voor administratieve gevolgen heeft voor gemeenten. En de benodigde (tijdelijke) extra handjes zijn voor gemeenten ook niet zomaar gevonden. Graag zien we een betere impactanalyse van de gevolgen voor gemeenten en een onderzoek hoe veel zaken via het CAK geautomatiseerd geregeld zouden kunnen worden, in plaats van het vergroten van de administratieve last van gemeenten.

Daarnaast vrezen wij dat het hanteren van een maximale eigen bijdrage een té laag effect zal hebben op die groep gebruikers waar het herinvoeren van de eigen bijdrage nou juist voor was bedoeld. Namelijk voor de midden en hogere inkomens. Ook deze keuze komt voort uit het beperken van de administratieve last voor het CAK, maar heeft ons inziens een té groot onwenselijk effect op de uitwerking.